

Paweł Panek

Przegląd czasopism prawniczych

Palestra 39/3-4(447-448), 212-218

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRZEGLĄD CZASOPISM PRAWNICZYCH

Prawo Asekuracyjne nr 1, 1994 r.

Jest to nowość na rynku czasopism profesjonalnych. Zgodnie z założeniami redakcji ma to być czasopismo specjalistyczne, poświęcone ubezpieczeniom gospodarczym oraz pozostającej w związku z nimi problematyce prawa cywilnego, handlowego, finansowego i administracyjnego oraz innych dziedzin prawa, mających znaczenie dla prawa ubezpieczeniowego. Jest to kwartalnik o ogólnopolskim zasięgu. Treść numeru otwiera A. Wąsiewicz, który omawia proponowane zmiany w ustawie o działalności ubezpieczeniowej dotyczące ubezpieczeń obowiązkowych, zakresu świadczeń Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, funkcjonowania Funduszu Ochrony Ubezpieczonych, wydziałania nadzoru ubezpieczeniowego z Ministerstwa Finansów, Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych, ogólnych warunków ubezpieczeń oraz pośrednictwa ubezpieczeniowego. Artykuł A. Wąsiewicza nosi tytuł „W sprawie zmian w stanie prawnym regulującym ubezpieczenia”. Podobną problematyką zajmuje się J. Łańcucki w artykule „Fundusze i rezerwy ubezpieczeniowe w świetle projektu nowelizacji ustawy o działalności ubezpieczeniowej”. Na uwagę zasługuje jeszcze artykuł A. Szpunara „Przedawnienie roszczeń ubezpieczeniowych”. Ponadto w numerze znajdziemy orzeczenia, glosy, recenzje, bibliografię, skorowidz przepisów, wykaz ubezpieczycieli, informacje o ubezpieczeniach na świecie. Ogółem stwierdzić można, że tak redagowane pismo może być źródłem wielu cennych informacji. Dostępne tylko w prenumeracie, a wydawane przez „Zarządanie i Finanse”.

Prawo Bankowe nr 4, 1994 r.

W całości numer poświęcony jest trzem zagadnieniom: przedstawieniu nowych regulacji prawnych dotyczących funkcjonowania banków, orzecznictwu sądowemu w sprawach bankowych oraz glosom. Na uwagę zasługują również artykuły: W. Pyziła i G. Tracza „Wypowiedzenie umowy kredytowej”, F. Zedlera „Czynności prawne upadłego bezskuteczne z mocy prawa” oraz M. Bączyka „Porozumienia w zakresie stosowania bankowych tytułów wykonawczych”. Czasopismo dostępne tylko w prenumeracie. Wydawane jest przez „Zarządanie i Finanse”.

Kwartalnik Prawa Prywatnego z. 3, 1994 r.

Relacje między autorskimi dobrami osobistymi a „powszechnymi” dobrami osobistymi bada A. Wojciechowska w artykule „Czy autorskie dobra osobiste są dobrami osobistymi prawa cywilnego?” Autorka próbuje uzasadnić odosobniony w doktrynie pogląd, że dobra osobiste nie są szczególną egzemplifikacją dobra określonego jako „twórczość naukowa i artystyczna”. Bardzo ciekawym zagadnieniem, aktualnym i mającym dużą doniosłość zajmuje się A. Dyoniak w artykule „Charakter prawny pomocy świadczonej współmałżonkowi w prowadzeniu przedsiębiorstwa albo przy wykonywaniu zawodu”. Autor rozważa kolejno umowną regulację pracy świadczonej przez małżonka na rzecz współmałżonka, konsekwencje braku wyraźnej umownej regulacji tej problematyki oraz rozmaite konfiguracje powstające na tle powyższych sytuacji przy ich styku z różnymi ustrojami majątkowymi małżeńskimi. Obszerne omówienie roli, zasad funkcjonowania oraz regulacji prawnych dotyczących rad nadzorczych znajdziemy w artykule J. Jacyszyna „Rady nadzorcze spółek”.

Radca Prawny nr 5, 1994 r.

Metody wyceny przedsiębiorstwa: zdyskontowanych przyszłych strumieni pieniężnych, mnożnika zysku, wartości odtworzeniowej, wartości aktywów netto, wartości likwidacyjnej, mieszanej, omawia M. Jasińska w artykule „Ile jest warte przedsiębiorstwo? (metody wyceny a wartość rynkowa)”. Przedstawienie możliwości realizacji roszczeń pieniężnych w drodze sądowej i na podstawie umów międzynarodowych w obrocie prawnym między Polską a Niemcami omawiają V. von Wietersheim i W. Ulatowski w artykule „Realizacja roszczeń cywilnoprawnych w polsko-niemieckim obrocie prawnym”. Ponadto na uwagę zasługuje artykuł A. Szewca „Zdolność upadłościowa w prawie polskim” oraz artykuł M. Chorzelskiego „Zajęcia statku morskiego jako zabezpieczenie roszczeń ładunkowych”.

Praca i Zabezpieczenie Społeczne nr 10–11, 1994 r.

Omówieniem zmian wprowadzonych ustawą z 30 czerwca 1994 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz o zmianie niektórych innych ustaw zajmuje się I. Jędrasik-Jankowska w artykule „Zmiany w prawie do emerytury i renty górniczej”. Zmiany ustrojowe, wprowadzanie gospodarki rynkowej powodowały, że wielu autorów zaczęło zadawać pytania o dalsze losy prawnej regulacji stosunku pracy. Niektórymi zagadnieniami z tego

zakresu zajmuje się M. Rafacz-Krzyżanowska w artykule „Ochrona stosunku pracy w gospodarce rynkowej”. W numerze znajdziemy również artykuł G. Bieńka „Zdolność upadłościowa i układowa podmiotów gospodarczych”.

Monitor Podatkowy nr 11, 1994 r.

Instytucja publicznego obrotu papierami wartościowymi ma już swoje miejsce w systemie polskiego prawa. Fakt ten wywołuje różnorakie skutki i o tych skutkach w prawie podatkowym pisze T. Misiak w artykule „Pojęcie «działalności gospodarczej» w kontekście wybranych przepisów o podatku dochodowym”. Rola orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w naszym życiu jest coraz większa. „Czy i jaki wpływ orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego wywierają w zakresie prawa podatkowego” – oto problematyka artykułu P. Jankowernego „Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego a rzeczywistość”. Od dłuższego czasu w Polsce dyskutuje się nad reformą podatku od środków transportowych. Projektowane zmiany oraz ich sens na tle doświadczeń innych krajów, w szczególności RFN, omawia E. Tegler w artykule „Czy zreformować podatek od środków transportowych?”. W numerze znajdziemy również ciekawy artykuł T. Viherkenta „Reforma podatkowa w państwach skandynawskich – nowy sposób opodatkowania dochodów”.

Edukacja Prawnicza nr 11, 1994 r.

Rośnie w polskim systemie prawa znaczenie prawa konstytucyjnego, a wraz z nim wzrasta znaczenie Konstytucji jako źródła prawa i źródła zasad prawnych. Dlatego każdy powinien zapoznać się z artykułem P. Czarnego i B. Nalezińskiego „Konstytucyjne zasady ustroju Polski – pojęcie, klasyfikacja, hierarchia”. Bardzo często zdarza się, że zmiany własnościowe w zakresie prawa pracy stawiają w niejasnej sytuacji załogę danego zakładu pracy. Naprzeciw tym problemom wychodzi artykuł A. Dubowik „Przejęcie zakładu pracy na innego pracodawcę a sytuacja prawnicza pracowników”. Znajomość prawa podatkowego to również znajomość tych dziedzin prawa, które z prawem podatkowym się ściśle wiążą. Dlatego artykuł R. Mastalskiego „Prawo podatkowe a inne gałęzie prawa” przeczyta każdy, kto interesuje się prawem podatkowym.

Rejent nr 11, 1994 r.

Własność czeku to zagadnienie, które w nietypowych sytuacjach (np. kradzieży) może sprawiać wiele kłopotów nie tylko natury praktycznej,

ale i prawnej. Niezastąpiony w rozwianiu wszelkich wątpliwości jest A. Szpunar, który podejmuje tę problematykę w artykule „Sprawa własności czeku”. Opuszczając Polskę wojska rosyjskie pozostawiły bardzo zniszczony majątek, stanowiący własność Skarbu Państwa. Problematykę zagospodarowania tego majątku w związku z ustawą z 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej, podejmuje A. Lichorowicz w artykule „Problematyka prawna zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej”. Omówienie zasadniczych pojęć w związku z nową ustawą o własności lokali zajmuje się w artykule „Lokal jako podmiot regulacji ustawy o własności lokali” E. Drozb. Swoistego rodzaju poradnikiem jest artykuł J. Napierały „Wybrane instytucje prawa cywilnego znajdujące zastosowanie w związku z likwidacją przedsiębiorstwa państwowego”.

Państwo i Prawo nr 11, 1994 r.

Niezwykle interesującą, lecz można powiedzieć, zaniedbaną przez teoretyków prawa, problematykę nieobowiązującego formalnie nie uchylonych norm systemu prawnego ze względu na ich nieaktualność omawia Z. Ziemiński w artykule „Desuetudo”. Objęcie przez nowe prawo autorskie swym zakresem ochrony programu komputerowego rozwiązało większość problemów związanych z jego ochroną, ale nie wszystkie. O niektórych z nich pisze M. Bryska w artykule „Program komputerowy w nowym prawie autorskim”. Problem czy orzeczenie o niekonstytucyjności normy wywiera skutek *ex tunc* czy *ex nunc* wywołuje rozbieżności w różnych europejskich systemach prawnych. Tę problematykę przybliży J.A. Porowski w artykule „Skutki orzeczeń o niekonstytucyjności ustaw w prawie i orzecznictwie sądów konstytucyjnych”.

Przegląd Sądowy nr 11–12, 1994 r.

Przełomowe znacznie dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego mieć powinna nowa ustawa o własności lokali. Do jej prawidłowego stosowania przyczyni się niewątpliwie artykuł J. Ignatowicza „Podstawowe założenia ustawy o własności lokali”. Niezwykle interesującą problematykę kształtowania przez Sąd Najwyższy praktyki w drodze wystąpienia do Sądu Najwyższego z tzw. abstrakcyjnym zagadnieniem prawnym porusza J. Iwulski w artykule „Podejmowanie przez Sąd Najwyższy uchwał na podstawie art. 13 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym”. Zakres tzw. przymusu adwokackiego w kontekście

obrony obowiązkowej wywołuje w doktrynie wiele wątpliwości. Ta właśnie problematyka jest objęta zakresem artykułu K. Woźniewskiego „Z problematyki przymusu adwokackiego”. Warto zapoznać się również z artykułem L. Bełzy „Skuteczność powołania wykonawcy testamentu”.

Radca Prawny nr 6, 1994 r.

Znaczna część numeru poświęcona jest problematyce unifikacji zawodów radcy prawnego i adwokata. Treść numeru otwiera artykuł redakcyjny przybliżający historię zabiegów radców prawnych o unifikację zawodów. Następnie zamieszczony jest projekt ustawy unifikacyjnej wraz z uzasadnieniem, uchwała KRPR z 14 października 1994 r. oraz przebieg debaty poselskiej. Oprócz problematyki unifikacyjnej zwraca uwagę artykuł J.J. Skoczylasa „O zakresie przedmiotowym zwolnień celnych dla spółek z udziałem zagranicznym w świetle orzecznictwa NSA i NS”.

Monitor Prawniczy nr 12, 1994 r.

Nowe prawo spółdzielcze zawiera wiele zmian. Dlatego artykuł L. Myczkowskiego „Najnowsze zmiany w Prawie spółdzielczym, cz. I”, w sposób niewątpliwy przybliży szereg z nich. W tym artykule Autor zajmuje się podstawowymi pojęciami takimi jak majątek spółdzielni, samorządność spółdzielni, likwidacja spółdzielni, zmiany statutu oraz pojęciem spółdzielni. Fundacje ugruntowały swoją obecność w prawie polskim, jednakże wiele kłopotów stwarza najbardziej nieścisły w ustawie o fundacjach zapis dotyczący „celów społecznie lub gospodarczo użytecznych”. Tą problematyką zajmuje się J. Zaporowska i J. Mazurkiewicz w artykule „Cel fundacji”. Problem waloryzacji świadczeń przy ciągle wysokiej inflacji jest problemem aktualnym. Zagadnienia związane z sądową waloryzacją wynagrodzenia za projekty wynalazcze omawia G. Jyż w artykule o takim właśnie tytule.

Edukacja Prawnicza nr 12, 1994 r.

Zmiana ustroju pieniężnego w Polsce w związku z przeprowadzoną denominacją omawia E. Fojcik-Mastalska w artykule „Denominacja złotego na tle prawa walutowego”. Problematykę stosowania prawa karnego w związku z prawem ochrony konkurencji i prawem antymonopolowym omawia M. Król-Bogomińska w artykule „Zmowa cenowa, czyli czy monopolistę można posłać do więzienia?”. Na uwagę zasługują również praktyczne rady M. Tenerowicza zawarte w artykule „Praktyczne zasady pisanie pozwów”.

Przegląd Prawa Handlowego nr 12, 1994 r.

Podwyższenie kapitału zakładowego, a także często zamiennie stosowana instytucja dopłat to instytucje mające dużą doniosłość praktyczną w dziedzinie spółki z o.o. Kompleksowo problematykę tę poruszył I. Weiss w artykule „Podwyższenie kapitału zakładowego i dopłaty w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Problematykę dochodzenia roszczeń wekslowych w postępowaniu nakazowym omawiają R. Jurga i M. Michalski w artykule „Dochodzenie roszczeń wekslowych na drodze przymusowej”. Poszukiwanie właściwych obszarów regulacji ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji i ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym wraz z omówieniem problematyki właściwej tym ustawom znalazło wyraz w artykule P. Podreckiego „Stosunek ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji do ustawy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym”.

Państwo i Prawo nr 12, 1994 r.

Wejście w życie ustawy o ochronie obrotu gospodarczego wywołuje wiele kontrowersji. Obszar regulacji tej ustawy obejmuje zagadnienia natury materialnej i procesowej. Niektórym zagadnieniom związanym z tą ustawą poświęca uwagę K. Buchała w artykule „Wybrane zagadnienia ustawy o ochronie obrotu gospodarczego, niektóre zagadnienia przepisów derogacyjnych, a także niektóre typy przestępstw (pranie brudnych pieniędzy, doprowadzenie przedsiębiorstwa do upadłości lub niewypłacalności, oszustwo asekuracyjne i in.). J. Szwaja w artykule „O przyszłym uregulowaniu firmy omawia na tle obowiązujących uregulowań propozycji *de lege ferenda* dotyczące zakresu podmiotowego prawa do firmy oraz zasad związanych z tym prawem. Wejście Polski do Wspólnot Europejskich związane jest z korzystaniem z systemu informacyjnego tych organizacji dotyczących zagadnień prawnych. Tą problematyką zajmuje się J. Petzel w artykule „CELEX – komputerowy system wyszukiwania informacji prawnej Wspólnot Europejskich”.

Przegląd Prawa Handlowego nr 1, 1994 r.

Aport jako instytucja prawa handlowego odgrywa w praktyce dużą rolę, ale z instytucją tą wiąże się wiele problemów natury prawnej, co może być przyczyną nadużyć. Całościowo problematykę tę z wnioskami *de lege ferenda* omawia A. Szumański w artykule „Pojęcia i przedmiot aportu do spółki akcyjnej”. Nowe prawo autorskie zawiera postanowienia dotyczące umów o stworzenie utworu. Objasnieniem

tych regulacji, które w istotnym stopniu modyfikują zasady kodeksu cywilnego zajmuje się T. Grzeszak w artykule „Umowa o stworzenie utworu w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych”. Na uwagę zasługuje również artykuł M. Michalskiego „Konstrukcja pokrycia czekowego w prawie polskim”.

Monitor Prawniczy nr 1, 1994 r.

W numerze zamieszczona jest kontynuacja artykułu L. Myczkowskiego „Najnowsze zmiany w Prawie spółdzielczym, cz. II”. I. Weiss tym razem podjął próbę omówienia kompleksowego problemów związanych z obniżeniem kapitału zakładowego w artykule „Obniżenie kapitału zakładowego w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością”. Niezwykle istotnym problemem zajął się J. Broł w artykule „Problem upadłości organizacji społecznych”. Proponowane przez Komisję Kodyfikacyjną zmiany w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego zmierzają m.in. do wprowadzenia instytucji powództwa z żądaniem ewentualnym. Tę właśnie problematykę podejmuje A. Tyrluk w artykule „Instytucja żądania ewentualnego”.

Edukacja Prawnicza nr 1, 1994 r.

Zainteresowanym problematyką prawa podatkowego należy polecić artykuł R. Mastalskiego „Zagadnienia legislacyjne prawa podatkowego”. W obrocie gospodarczym coraz większą rolę odgrywa umowa factoringu, której należy poświęcić więcej uwagi. Dlatego wszystkim zainteresowanym można zwrócić uwagę na artykuł A. Kondrackiej i D. Zdzienieckiej „Umowa factoringu – zagadnienia wybrane”. Problematyce prawnych uwarunkowań decyzji administracyjnych, a także kwestii tzw. uznania administracyjnego poświęcony jest artykuł T. Kasińskiego „Działalność organów administracyjnych w relacji administracja – obywatel”.

Oprac. Paweł Panek